

KUKURUC IN CURUKUK

v pogovoru s slovenskim pesnikom

Kukuruc: Lepo, da ste privolili v nedeljski sprehod tukaj ob Savi, čeprav vem, da nimate le dobrih spominov na to reko.

Ja, res je. Leta 1835 je v reki Savi utonil moj prijatelj Matija Čop. Njegova smrt me je zelo prizadela.

Curukuk: Menda je ta vaš prijatelj govoril 19 jezikov. Je to res?

Bolj ali manj je res. Bil je zelo razgledan in zelo dobro je poznal tedanjo romantično književnost. Še danes mi je žal, da takrat nisem odšel z njim na kopianje.

Kukuruc: Mislite, da bi lahko preprečili to, kar se je zgodilo?

Sam sicer ne znam dobro plavati, toda prepričan sem, da bi ga lahko rešil.

Curukuk: Verjetno je imela usoda zraven svoje prste – moralo je biti tako. Se ga še spominjate?

Se, kajpada. Posvetil sem mu več pesmi, med drugim tudi pesnitev „Krst pri Savici“, ki ima posvetilni sonet Matiji Čopu.

Kukuruc: Danes pa sem se z vami pravzaprav hotel pogovarjati o vaši Zdravljici, ki jo danes pozna vsak Slovenec pa še marsikdo drug.

Ta napitnica me je stala kar nekaj živcev. Že leta 1844 me je vinogradnik Matija Vrtovec nagoovoril, naj napišem pesem, ki slavi trto in vino.

Curukuk: Ko jo prebiram, pa vidim, da je nastalo več kot le hvalnica trti in vinu.

Želel sem združiti misel o prijateljstvu z željo po enakosti, svobodi, bratstvu in medsebojnem spoštovanju vseh ljudi.

Kukuruc: Pa vam je uspelo?

Uspela je že, toda zaradi svojega nagovora – samozavestno izražene zahteve po svobodi – je bila dolgo časa prepovedana.

Curukuk: Kako to?

Njen optimizem in narodoljubnost, ki govori o slovenskem narodu, njegovi usodi in željah vseh narodov in vseh ljudi, sta prerasla v politično pesem.

Kukuruc: Pod katero vlado?

Bila je avstro-ogrska monarhija, v kateri je bil uradni jezik nemščina. Slovenska besedila so bila pod strogim očesom cenzorja.

Curukuk: Kdo je bil tisti cenzor, ki se je lotil vaše pesmi?

Franc Miklošič. Toda iz zbirke „Poezije“, ki sem jo pripravil za izdajo leta 1846, sem „Zdravljico“ izločil kar sam.

Kukuruc: Potem pa vam vendarle ni bila tako všeč ...

Tako okrnjene – saj je bila po tretji kitici cenzurirana še četrta, ki govori o edinosti, sreči in spravi – je nisem hotel objaviti.

Curukuk: Pa je le vse prišlo na dan in danes to napitnico vedno znova slišimo, saj je himna Slovenije.

V celoti je bila objavljena po marčni revoluciji leta 1848, da bo nekoč postala himna, si pa takrat res nisem mislil.

Kukuruc: Hvala za pogovor. Gotovo so bralci Mladega roda ugotovili, kdo ste.

REŠITEV:

DO PRAVE BESEDE

Avstrija ima osem sosednjih držav, ki imajo vsaka svojo himno. K posameznim državnim himnam poišči strnjeno sporočilo, avtorja ter letnico rojstva. Pravilna rešitev ti razkrije, kaj je slovenska himna.

Avstrija MBN	Češka FAG	Slovaška UHP	Italija ILO	Lihtenštajn DTW	Madžarska ZNJ	Nemčija VIS	Slovenija EEC	Švica RAY
------------------------	---------------------	------------------------	-----------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------

P	Slovaki, skupaj se zbudite! <i>Janko Matúška – 1821</i>
I	Ločeni smo prestali veliko hudega, znova združeni bomo temu naredili konec. <i>Goffredo Mameli – 1827</i>
I	Enotnost, pravico in svobodo za našo nemško domovino! <i>August Heinrich Hoffmann von Fallersleben – 1798</i>
C	Naj živijo narodi, ki hrepenijo po dnevu, ko bo po celem svetu zavladal mir. <i>France Prešeren – 1800</i>
A	Bog, varuj našo deželo! Vsi za enega, eden za vse. <i>Leonhard Widmer – 1808</i>
N	Ljubljena Avstrija, ti si naša domovina, mati velikih sinov. <i>Paula von Preradovic – 1887</i>
N	Bog, pomagaj Madžarom. <i>Ferenc Kölcsey 1790</i>
A	Češka je naša domovina, zemeljski raj. <i>Josef Kajetán Tyl – 1808</i>
T	Naj živi enoten, svoboden Lihtenštajn. <i>Jakob Josef Jauch – 1802</i>

f
 p
 ff